

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 137. Sacramenti Pœnitentiæ partes declarantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ubi vultis vindicatis vobis Dei gratiam, ubi vultis repudiatis.

1383 Obijcentibus ergo Novatianis, quod solius Dei sit peccata condonare. Verum est (optimè cum Ambrosio respondet Pacianus epist. 1. ad Sympronian. in fine) sed quod per Sacerdotes suos facit, ipsius potestas est. Nam quid est illud quod Apostolus dicit: "quæ ligaveritis in terris, ligata erunt & in cælis, &c." "Car hoc, si ligare hominibus, auctoritate Dei sibi commissa, non licebat?"

Si dicas hoc solis Apostolis licuisse. Ergo (inquit Pacianus) Apostolis solis baptizare licet, & Spiritum sanctum dare solis, & solis Gentium peccata purgare: quia totum hoc non aliis quam Apostolis imperatum est. Quod si uno in loco, & reolutio vinculorum, & Sacramenti potestas datur, aut totum ad nos ex Apostolorum forma & potestate deductum est, aut nec illud ex Decretis relaxatum est. "Ego" (inquit Apostolus) "fundamentum posui, alius autem superedificat. Hoc ergo superedificamus, quod Apostolorum doctrina fundavit. Si ergo & lavacri, & chrysmatis potestas ad Episcopos inae descendit; & ligandi quoque jus adjuvit, atque solvendi, &c."

1384 Porro pœnitentiam esse novæ legis Sacramentum, prout Ecclesiæ Catholicæ fides docet, liquet ex allatis Christi verbis, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, &c. Neque enim in istius potestatis ministerio deest ritus externus, uti constat ex eisdem Ecclesiæ praxi: neque Christi institutio, quam verba illa manifestant: neque promissio gratiæ, externo illi ritui conjuncta. Absque gratiæ quippe infusione peccata non remittuntur. Ad verum autem, & propriè dictum Sacramentum sola illa tria requiruntur, dummodò allata Christi institutio pro toto Ecclesiæ tempore stabiliter facta sit, uti factam esse constat ex eo quod per verba illa peccata remittendi, uti & per alia baptizandi potestatem Christus absoluit, & sine temporis aliquis exceptione concessit. Estque, & semper fuit illa traditio Sanctorum omnium. Neque ei contradicunt Lutherani omnes; imò eam admittunt, omnes Confessionis Augustinæ defensores, in qua capite de numero & usu Sacramentorum sic habetur: Si Sacramenta vocamus ritus, qui habent mandatum Dei, & quibus addita est promissio gratiæ, facile est judicare, quæ sint propriè Sacramenta. Non est enim auctoritatis humana promittere gratiam. Verè igitur sunt Sacramenta, Baptismus, Cœna Domini, absolutio, quæ est Sacramentum Pœnitentiæ. Soli ergo Zuingliani & Calviniani omnes, cumque ipsis Lutherani aliqui, Melancthon, Kemnitius, Matthias Illiricus, &c. negant pœnitentiam esse novæ legis Sacramentum. Nec mirum, Lutheri discipulos ea in re in oppositas sententias abiisse: cum ipsorum Magister Lutherus eadem in re variis fuerit, & modò confessus, modò inficiatus fuerit, pœnitentiam esse Sacramentum, prout faciliè ostendi potest.

1385 Sed cur (inquit) improbamus Calvinistas, aientes pœnitentiam aliud non esse Sacramentum à Sacramento Baptismi? Respondèco cum Tridentino sess. 14. c. 2. quia hoc Pœnitentiæ Sacramentum multis rationibus à Baptismo differre dignoscitur. Nam præterquam quod materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissimè distat, constat certè Baptismi Ministerium judicem esse non oportere: cum Ecclesiæ in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per Baptismi januam fuerit ingressus. "Quid enim mihi (inquit Apostolus) de his qui foris sunt iudicare?" Secus est de domesticis fidei. Nam hos, si se postea crimine aliquo contaminaverint... ante hoc tribunal (Pœnitentiæ) tanquam reos (Christus) sisti voluit, ut per Sacramentum sententiam possint liberari. Alius

est præter ea baptismi, alius pœnitentiæ fructus. Per baptismum enim Christum induentes, nova prorsus in eo efficiuntur creatura, plenam & integram peccatorum omnium remissionem consequentes. Ad quam tamen novitatem & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ sine magnis nostris stribus (divinâ id exigente iustitiâ) pervenire nequam possumus. Tamei ergo per utrumque Sacramentum peccatorum tribuatur remissio, aliter tamen & aliter, per baptismum utique absque labore, per pœnitentiam non absque labore. Et rationem diversitatis hanc reddit Pacianus epist. 3. quia baptismus, utpote Sacramentum Dominicæ Passionis... gratia donum est, id est gratuita donatio. Pœnitentia verò non sic, quia Sacramentum est iustitiæ simul & misericordiæ, eaque ratione à Patribus vocatur baptismus laboriosus, quia per eam peccatorum venia faciliè & absque labore ordinariè non obtinetur. Et idè à paucis magnis peccatoribus per eam peccatorum venia obtinetur. Quia, ut Pacianus profèquitur, labor iste paucorum est, qui post casum resurgunt, qui post vulnera convalescunt, qui lacrymosis vocibus adjuvantur, qui carnis interitu reviviscunt.

CAPUT CXXXVII.

Sacramenti Pœnitentiæ partes declarantur.

1386 **E**As sic declarat Tridentinum ibidem c. 3. Sunt autem quasi materia hujus Sacramenti, ipsius pœnitentis actus, nempe contritio, confessio, satisfactio: qui quotiens in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiruntur, hac ratione pœnitentiæ partes dicuntur. Partes utique materiales, seu quasi materiales: siquidem formalis seu quasi formalis pars, absolutio est: est enim hujus Sacramenti forma. Quæ dum profertur super pœnitentem, cui per contritionem perfectam jam remissa sunt peccata, suo equidem non frustratur effectu. Tum quia remissio illa anticipatus est effectus ipsius; ed quod hujus Sacramenti votum in illa contritione contineatur, sine quo voto peccata mortalia in Lege nova non remittuntur. Tum quia absolutio superveniens illi remissioni, gratiam in pœnitente auget ac roborat, Spiritus sancti dona confert, pœnaliter temporales pro peccatis solvendas minuit.

CAPUT CXXXVIII.

Contritionis definitio ac divisio.

1387 **C**ontritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor ac detestatio est, de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero. Tridentinum ibidem c. 4. Fuit autem quovis tempore (profèquitur Tridentinum) adimpestrandam veniam peccatorum, hic, contritionis motus necessarius. Eumque in finem sex conditiones habere debet. 1. ut sit supernaturalis, sive donum Dei, & Spiritus sancti impulsus, prout infra declarat, atque Innocentius XI. definit, hanc damnando propositionem 57. Probabile est sufficere attritionem naturalem, modò honestam. 2. ut sit cum peccati odio, & pio animi dolore, quo tantam Dei offensionem pœnitens detestetur, prout idem Concilium declarat c. 1. 3. ut odium istud & dolor procedat ex amore Dei, tanquam fontis omnis iustitiæ, prout loquitur sess. 6. c. 6. & pluribus infra amoris illius necessitatem demonstrabimus. 4. ut includat cessationem à peccato, & novæ vitæ propositum & incubationem (sess. 14. c. 4.) ac per consequens voluntatem peccandi excludat. Ibidem. 5. ut sit cum fiducia divinæ misericordiæ, sive cum spe veniæ. Ibidem. 6. ut sit etiam cum voto præstandi reliqua, quæ ad ritè suscipiendum